

ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น
ประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.)
ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
(งานบ้านอันมีได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย)

๑. สภาพปัจจุหา สาเหตุของปัจจุหา และความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมาย

ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับงานบ้านอันมีได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย (ลูกจ้างทำงานบ้าน) ที่ทำงานในบริเวณที่พักอาศัยของนายจ้าง เช่น งานทำความสะอาด งานซักผ้า งานเลี้ยงเด็กหรือดูแลคนสูงอายุ งานดูแลสวนในบ้าน งานรักษาความปลอดภัย งานทำความสะอาด งานดูแลเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เพียงบางส่วน เนื่องจากกฎหมายฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๔๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ เป็นต้นมา กำหนดให้นำบทบัญญัติบางมาตราตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับ กับนายจ้างซึ่งจ้างลูกจ้างทำงานบ้าน ดังนั้น สิทธิของลูกจ้างทำงานบ้านที่ได้รับการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานจึงมีเพียงบางเรื่อง เช่น วันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดตามประเพณี วันหยุดพักผ่อนประจำปี วันลาป่วย สิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดวันลาดังกล่าว การให้ความคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้านจึงยังไม่สอดคล้องกับหลักการคุ้มครองแรงงานและมาตรฐานสากล ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับงานบ้านอันมีได้มีการประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับหลักสากล

๒. คำอธิบายหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎกระทรวง

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๔๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ใช้บังคับมาเป็นเวลาสามปี บหบัญญัตินำประการที่ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และไม่อื้อประโยชน์ต่อการดำเนินการเพื่อให้การคุ้มครองลูกจ้างทำงานบ้าน จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อยกระดับมาตรฐานการคุ้มครองลูกจ้างให้สูงขึ้นและลดระดับความเหลื่อมล้ำของสังคมและสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงได้เสนอร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เพื่อขยายการคุ้มครองให้แก่ลูกจ้างทำงานบ้าน ให้ได้รับการคุ้มครองเพิ่มขึ้นจากกฎหมายเดิมอีก ๕ เรื่อง ดังต่อไปนี้

๒.๑ ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ มีสิทธิลาเพื่อคลอดบุตรครรภ์หนึ่งไม่เกิน ๙๘ วัน (น้ำมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับ)

๒.๒ ในกรณีที่มีการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็ก ให้นายจ้างแจ้งการจ้าง จัดทำบันทึกสภาพการทำงาน และแจ้งการสื้นสุดการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กต่อพนักงานตรวจแรงงาน (น้ำมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับ)

๒.๓ ห้ามมิให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กทำงานที่อาจเป็นอันตราย เช่น งานหกโถ ปา หล่อ หรือรีดโลหะ งานปั๊มโลหะ งานเกี่ยวกับสารเคมีที่เป็นอันตราย (น้ำมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับ)

๒.๔ ให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กมีสิทธิลาประโยชน์ในการพัฒนาและส่งเสริมความรู้และการทำงานปีหนึ่งไม่เกิน ๓๐ วัน (น้ำมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับ)

๒.๕ ให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (น้ำมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับ)

๓. บุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกฎหมาย

๓.๑ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่ประชาชน

(๑) การสร้างภาระหน้าที่ต่อประชาชน

- นายจ้าง มีค่าใช้จ่ายด้านแรงงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้าง ทำงานบ้านไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ซึ่งเป็นอัตราค่าจ้างเดียวกันกับที่ใช้บังคับกับการจ้างงานในภาคธุรกิจ อุตสาหกรรมที่ร่วมถึงในกรณีที่มีการจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นเต็กกะจะต้องแจ้งการจ้าง จัดทำบันทึกสภาพการจ้าง และแจ้งการสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างเด็กต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกครั้ง

(๒) ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

- ลูกจ้างทำงานบ้านได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เพิ่มขึ้น และเข้าถึงการให้บริการของรัฐ อันจะเป็นการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม ในสังคม

๓.๒ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับหน่วยงานของรัฐ

(๑) ร่างกฎหมายนี้ไม่มีผลกระทบต่อการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบังคับใช้กฎหมาย

(๒) การปฏิบัติตามกฎหมายนี้ไม่มีผลกระทบต่องานหน่วยงานของรัฐ

๔. เหตุผลและความจำเป็นการกำหนดโทษอาญา

นายจ้างผู้ได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติร่างกฎหมายนี้ต้องระวังโทษตามบทกำหนดโทษ ดังนี้
มาตรา ๑๔๔ ถึงมาตรา ๑๕๙ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ โทษทางอาญาที่กำหนดไว้ สำหรับลงโทษผู้กระทำความผิดมีทั้งโทษปรับ จำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามแต่ความผิดหนักเบาที่ได้กระทำ เช่น นายจ้างที่จ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้างทำงานบ้านน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา ๑๔๔ โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ซึ่งระบบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม จึงจำเป็นต้องกำหนดโทษทางอาญาเพื่อป้องปรามมิให้มีการละเมิด หรือฝ่าฝืนกฎหมาย และโทษทางอาญาได้กำหนดให้เหมาะสมและได้สัดส่วนกับลักษณะความผิด ทั้งนี้ ความผิด ตามร่างกฎหมายนี้จะต้องเกิดจากการกระทำโดยเจตนาของผู้กระทำเท่านั้น ไม่มีบทบัญญัติให้ต้องรับผิด เมื่อได้กระทำโดยประมาทหรือให้ต้องรับผิดเมื่อได้กระทำโดยไม่เจตนา ความผิดตามร่างกฎหมายนี้เป็นความผิด ที่เปรียบเทียบได้ เมื่อได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบ ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา